

23/01/2019

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου

/ [Ομογένεια](#)



Την βασιλόπιτά του έκοψε ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου, στο ξενοδοχείο Χίλτον του Wembley, τη Δευτέρα 21η Ιανουαρίου 2019. Την Κοπή Βασιλόπιτας τέλεσαν ο Αρχιμ. Δαμιανός Κωνσταντίνου και ο Πρωτοπρ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας. Παρευρέθηκαν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στο Λονδίνο κ. Αθανάσιος Ρίζος, όλα τα μέλη του Δ.Σ. Κωνσταντινουπολιτών Η.Β., μέλη του Συλλόγου, καθώς και πολλές δεκάδες φίλοι του Συλλόγου, ανάμεσα στους οποίους ξεχώριζαν πολλοί νέοι της Ελληνικής Ομογένειας του Λονδίνου. Την εκδήλωση τίμησε και ο διακεκριμένος Έλληνας Ιατρός Χειρουργός Οφθαλμίατρος Δρ. Γιώργος Αρχοντάκης, που διαπρέπει και προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες του σε μεγάλα Νοσοκομεία του Λονδίνου.



Γράφει ο Πρωτοπρ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας

Στις 8 Νοεμβρίου 2018 ιδρύθηκε στο Λονδίνο ο Σύλλογος Κωνσταντινοπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος υιοθέτησε άμεσα και το πρώτο Καταστατικό. Την ίδρυση του Συλλόγου αποφάσισαν 22 Κωνσταντινοπολίτες, μόνιμοι κάτοικοι Βρετανίας, οι οποίοι ψήφισαν και ανέδειξαν το πρώτο Δ.Σ. του Συλλόγου, το οποίο έχει ως εξής:

Πάνος Αναγνωστόπουλος - Πρόεδρος

Κατερίνα Κριμήτσου – Γενικός Γραμματέας

Μαρία Χρηστίδου – Ταμίας

Γεώργιος Καλαμάρης – Μέλος

Φοίβος Ηλιάδης – Μέλος

Ως σκοποί του Συλλόγου ορίσθηκαν οι παρακάτω:

1). Η διαφύλαξη και διάδοση της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, Ίμβρου και Τενέδου, καθώς και η διάσωση, διατήρηση, ανάπτυξη και προβολή των ηθών, εθίμων, παραδόσεων, γραμμάτων και τεχνών του Κωνσταντινοπολίτικου Ελληνισμού.

2). Η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινοπολιτών και ιδιαίτερα συμπαράσταση προς τους Ομογενείς που διαβιούν στην Πόλη στην Ίμβρο και την Τένεδο.

3). Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην παγκόσμια αποστολή του για την ειρήνη, την αμοιβαία κατανόηση, την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρωπότητας.

4). Η γνωριμία και ανάπτυξη φιλίας και αλληλεγγύης μεταξύ των Ελλήνων με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

5). Η προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινοπολιτών, ως και των Ίμβρίων και Τενεδίων.

6). Η προώθηση και διασφάλιση των συνθηκών περιφρουρήσεως του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως, της Ίμβρου και της Τενέδου στην προγονική τους εστία.

7). Η διοργάνωση κοινωνικών, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και πνευματικών εκδηλώσεων.

8). Η, εκ μέρους Κυβερνήσεων Κρατών και Διεθνών Οργανισμών, ανάδειξη και αναγνώριση των Κωνσταντινοπολιτών, Ίμβρίων και Τενεδίων της διασποράς, καθώς και αυτών που διαβιούν στην Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο ως κληρονόμων και διαχειριστών του πολιτισμικού πλούτου των Ελληνικών Κοινοτήτων και Ιδρυμάτων της Κωνσταντινουπόλεως.

Η πρώτη εκδήλωση του εν λόγω Συλλόγου, η παραδοσιακή Κοπή Βασιλόπιτας, πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Χίλτον του Wembley, το οποίο διευθύνει το μέλος του Δ.Σ. κ. Καλαμάρης, τη Δευτέρα 21η Ιανουαρίου 2019. Μάλιστα ο κ. Καλαμάρης φρόντισε απλόχερα και γενναιόδωρα για την αβραμιαία φιλοξενία των

συμμετεχόντων.

Την Κοπή Βασιλόπιτας τέλεσαν ο Αρχιμ. Δαμιανός Κωνσταντίνου και ο Πρωτοπρ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας. Παρευρέθηκαν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στο Λονδίνο κ. Αθανάσιος Ρίζος, όλα τα μέλη του Δ.Σ. Κωνσταντινοπολιτών Η.Β., μέλη του Συλλόγου, καθώς και πολλές δεκάδες φίλοι του Συλλόγου, ανάμεσα στους οποίους ξεχώριζαν πολλοί νέοι της Ελληνικής Ομογένειας του Λονδίνου. Την εκδήλωση τίμησε και ο διακεκριμένος Έλληνας Ιατρός Χειρουργός Οφθαλμίατρος Δρ. Γιώργος Αρχοντάκης, που διαπρέπει και προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες του σε μεγάλη Νοσοκομεία του Λονδίνου.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Πάνος Αναγνωστόπουλος (γιός του Βασίλη Αναγνωστόπουλου, Ομότ. Καθηγητού της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης)καλωσόρισε με θερμά λόγια τους παρισταμένους, και αναφέρθηκε στο ιστορικό της ίδρυσης του Συλλόγου και στις επόμενες εκδηλώσεις.



Κατόπιν, ο Πρωτοπρ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας, ως προσκεκλημένος του Δ.Σ. του νεοσύστατου Συλλόγου Κωνσταντινοπολιτών Η.Β., έδωσε ομιλία με θέμα: «Ήθη και Έθιμα του Ελληνισμού – Με ειδική αναφορά στην Κωνσταντινούπολη». Η ομιλία

είχε ως εξής:

«Ευρισκόμαστε στο χρονικό και εορταστικό πλαίσιο μιας σημαντικής περιόδου του ημερολογιακού έτους, καθώς και του χριστιανικού εορτολογίου μας. Είμαστε κατ' ουσίαν στην προέκταση της πανηγυρικής ατμόσφαιρας του Αγίου Δωδεκαημέρου (τα κυριώτερα γεγονότα του οποίου είναι τα Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά και τα Θεοφάνεια).

Αυτή η εποχή χαρακτηρίζεται από τις ιδιαίτερες εκκλησιαστικές Ακολουθίες και τα πολλά, ποικίλα και εξαιρετικά ενδιαφέροντα ήθη και έθιμα του λαού και του Γένους μας!

Ο σπουδαίος γλωσσολόγος Γεώργιος Μπαμπινιώτης ορίζει τα «ήθη και τα έθιμα» ως «το σύνολο των ενεργειών και των κανόνων κοινωνικής συμπεριφοράς κάθε κοινωνικής ομάδας, που κληρονομούνται από την παράδοση» και συνεχίζει, «ειδικότερα ως ήθη νοούνται τα αισθήματα, οι αντιλήψεις, οι νοοτροπίες κ.λπ. που χαρακτηρίζουν μια εποχή, ενώ, όταν τα στοιχεία αυτά αποκτήσουν με την πάροδο του χρόνου σταθερώς επαναλαμβανόμενη -περισσότερο ή λιγότερο τελετουργική- μορφή, μεταβάλλονται σε έθιμα»!

Ένα από τα παραδείγματα δε, που προσφέρει ο ελλογιμώτατος Καθηγητής, είναι το έθιμο κοπής της βασιλόπιτας, το οποίο είχαμε την ωραία ευκαιρία να τελέσουμε κι εμείς απόψε εδώ, στην πρώτη αυτή επίσημη εκδήλωση του νεόδμητου Συλλόγου Κωνσταντινοπολιτών Ην. Βασιλείου!

Αξίζει φυσικά να σημειωθεί με έμφαση πως τα ήθη και τα έθιμα δεν είναι απλά ένα κοινωνικό φαινόμενο, αλλά έχουν και το χαρακτήρα και την αξία της ιερότητας. Αυτό αποδεικνύεται από την τελευταία -κυριολεκτικά- φράση, τους δύο δηλαδή τελευταίους στίχους, του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου (28, 19-20). Σε αυτούς τους στίχους διαβάζουμε τα παρακάτω, πολύ σπουδαίας σημασίας, λόγια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού:

«...πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν...»!

Σε αυτή την τελευταία επικοινωνία του Κυρίου με τους μαθητές Του, διακρίνουμε κατ' αρχάς την εντολή -ή προτροπή αν θέλετε- της ιεραποστολής (στον όρο «πορευθέντες») και κατόπιν τους λόγους της αποστολής, που είναι τρεις:

1). «Μαθητεύσατε πάντα τα έθνη», δηλαδή να διδάξατε σε όλα τα έθνη την αλήθεια του Ευαγγελίου.

2). «Βαπτίζοντες αυτούς», εδώ προτείνει ο Κύριος να εισαχθούν όλοι οι λαοί στο βάπτισμα και γενικώτερα στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας.

3). «Τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν», δηλαδή να τηρούν και να φυλάττουν οι λαοί όλα τα ηθικά παραγγέλματα, που έδωσε ο Κύριος ως εντολές. Εδώ, αναφέρεται καθαρά ο Κύριος στα ήθη και τα έθιμα, στα οποία προσδίδει τεράστια αξία και σημασία, τοποθετώντας τα δίπλα από το ιερό Ευαγγέλιο και τα Μυστήρια της Εκκλησίας.

Κι αφού οι παριστάμενοι έχουν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, άμεση ή έστω και έμεση (κυρίως πνευματική), σχέση, με τη Βασιλεύουσα Πόλη των ονείρων του Γένους μας, ας θυμηθούμε λίγα από τα πολυποίκιλα και εξόχως σημαντικά έως και ιστορικά Κωνσταντινοπολίτικα έθιμα της εορταστικής αυτής εποχής, τα οποία βρήκαμε στο ωραίο βιβλίο της Σούλας Μπόζη, με τίτλο «Πολίτικη Κουζίνα - Παράδοση Αιώνων» (σσ. 90-92).

«Κατά τη διάρκεια του εορταστικού Δωδεκαημέρου, στο Πέραν, στα Ταταύλα, στο Φανάρι, στα χωριά του Βοσπόρου και της Προποντίδας, στις συνοικίες όπου υπερτερούσε το ρωμαϊκό στοιχείο, επικρατούσε χαρμόσυνη και πανηγυρική ατμόσφαιρα. Οι αγορές του Σταυροδρομίου, του Γαλατά, η μεγάλη κεντρική αγορά του Εμίνονου (εκεί όπου στεγαζόταν παλιότερα η Βυζαντινή Αγορά του Περάματος) έσφιζαν από αφθονία υλικών αγαθών, παρουσιάζοντας θέαμα γραφικό και πανηγυρικό. Η γιορτινή ατμόσφαιρα στις αγορές καθώς και οι προετοιμασίες στα πολίτικα σπίτια αντικατόπτριζαν παραδόσεις μιας εύρωστης και ευήμερης οικονομικά κοινωνίας...

Ανήμερα των Χριστουγέννων, στις ελληνικές συνοικίες, τα τοπικά παραρτήματα της “Φιλοπτώχου Αδελφότητος Κυριών” παρέθεταν γεύμα αγάπης στις άπορες οικογένειες. Να σημειώσουμε ότι η κοινωνική αλληλεγγύη ήταν έντονα ανεπτυγμένη μεταξύ των Ρωμιών της Πόλης προς τις οικονομικά ασθενέστερες ομάδες, καθώς δεν υπήρχε κρατική μέριμνα. Οι μειονότητες που ζούσαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, και κατόπιν στην Τουρκία, όφειλαν να επιληφθούν και να αντιμετωπίσουν μόνες τους τα τυχόν κοινωνικά προβλήματα...

Στην πρωτοχρονιάτικη προετοιμασία σημαντική θέση κατείχε η παρασκευή της βασιλόπιτας... Θα πρέπει να τονιστεί ότι αυτή ήταν η μοναδική εργασία στην οποία συμμετείχαν και οι άνδρες του σπιτιού, καθώς η επιτυχία της βασιλόπιτας απαιτούσε πολύωρο ζύμωμα και μυϊκή δύναμη...

Η πολιτική βασιλόπιτα είναι ο μοναδικός γλυκός γιορτινός άρτος, ο οποίος παρασκευάζεται με προζύμι και, εκτός των βασικών υλικών, περιέχει γλυκάνισο, μαστίχα, μαχλέπι και σουσάμι. Πιθανότατα, η μεγάλη ποικιλία πρώτων υλών δημιούργησε τις προϋποθέσεις για να εμπλουτίσουν οι νοικοκυρές τη βασιλόπιτα, με συνέπεια να γίνει ο εκλεκτότερος άρτος όλης της χρονιάς».

Όταν αναφερόμαστε σε ήθη και έθιμα του Ελληνισμού, δεν μιλάμε για κάτι ξεχωριστό και αυτόνομο, αλλά -μέσω της μελέτης των φαινομένων αυτών- υπογραμμίζουμε με έμφαση την αυστηρή προσήλωση των Ελλήνων -όπου γης- στην ορθόδοξη πίστη και στις εθνικές και πολιτιστικές παραδόσεις.

Ο Μανώλης Βαρβούνης, Καθηγητής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, αναφέρει χαρακτηριστικά πως τα ήθη και τα έθιμα του φιλογενούς και θεοφιλούς λαού μας «προέρχονται από βαθιά και έντονα βιώματα, και παγιώνουν την αλήθεια της ζωής και της πίστης γενεών ολόκληρων, ανθρώπων, που έζησαν προσκολλημένοι στις αξίες του Γένους και της Ορθοδοξίας»!

Τελειώνοντας, τη σύντομη αυτή αναφορά μας, στα ήθη και στα έθιμα του Ελληνισμού, με ειδική αναφορά σε αυτά της Βασιλίδος των Πόλεων, επιτρέψτε μου να σας ευχηθώ με έναν ιδιαίτερο τρόπο:

Είθε ο νέος χρόνος να μας φέρει λιγότερα. Λιγότερο πόνο σ' αυτούς που πονούν, λιγότερο μίσος σ' αυτούς που μάχονται, λιγότερη στέρηση σε όσους στερούνται, λιγότερο πόλεμο, λιγότερο θάνατο, λιγότερη καταπίεση, λιγότερη εκμετάλλευση, λιγότερη δυστυχία και οδύνη. Κι αν τύχει να φέρει μαζί λιγότερη αφθονία και λιγότερη απόλαυση, λιγότερο πλούτο και λιγότερη καλοπέραση, ίσως τότε μας χαρίσει λιγότερη ελαφρομυαλιά και λιγότερη σπατάλη, λιγότερη επιπολαιότητα και λιγότερη αυθάδεια. Ίσως τελικά τα λιγότερα να είναι περισσότερα...

Χρόνια Πολλά και Καλή Χρονιά!!!»